

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 12/4 2023 s. 1822-1832, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÖĞRENCİLERİN YAZMA GÜÇLÜKLERİNİN BELİRLENMESİ

Aybala ÇAYIR*

Emine BALCI**

Geliş Tarihi: 3 Ekim 2023

Kabul Tarihi: 21 Ekim 2023

Öz

Bu çalışma, ilkokulda öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin yaptıkları yazma güçlüklerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak Aksaray ilinde ilkokul eğitimlerine devam eden öğrencilerden öğrenme güçlüğü olanlar belirlenmiştir. Bu öğrencilerden seviyelerine uygun olarak belirlenen bir konu hakkında yazı yazmaları istenmiştir. Yazılar içerik ve mekanik özellikler açısından değerlendirilmiştir. Çalışmada araştırmacılar tarafından iki ayrı veri toplama aracı geliştirilmiştir. Bunlar, "Yazılı Anlatım Sorun Envanteri" ve "Yazma Formu"dur. Araştırmada betimsel model kullanılmış ve veriler; frekans, yüzde, standart sapma, aritmetik ortalama ve değişim katsayısı hesaplanarak analiz edilmiştir. Analizler sonucunda öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin sıklıkla içerik ve mekanik yazma hataları yaptıkları belirlenmiştir. Sınıf seviyesi arttıkça öğrencilerin yazma hatalarında azalma görülmekle beraber bu hataların sonlanmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Yazma güçlüğü, öğrenme güçlüğü, ilkokul.

DETERMINING THE WRITING DIFFICULTIES OF STUDENTS WITH LEARNING DISABILITIES

Abstract

This study was carried out to determine the writing difficulties of students with learning difficulties in primary school. For this purpose, students with learning disabilities who were attending primary school education in Aksaray were identified. These students were asked to write about a topic determined according to their level. The articles were evaluated in terms of content and mechanical properties. In the study, two separate data collection tools were developed by the researchers. These are "Written Expression Problem Inventory" and "Writing Form". Descriptive model was used in the research and the data; frequency, percentage, standard deviation, arithmetic mean and coefficient of variation were calculated and analyzed. As a result of the analysis, it was determined that students with learning disabilities frequently make content and mechanical writing errors. Although there was a decrease

* Doç. Dr.; Aksaray Üniversitesi, aybalacayir@gmail.com.

** Doç. Dr.; Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, emine.balci@alanya.edu.tr.

Araştırmanın Etik Kurulu İzni: Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, 11.10.2022 tarih ve E-70561447-050.01.04-92486 sayılı karar.

in students' writing errors as the grade level increased, these errors did not cease.

Keywords: Writing disability, learning disability, primary school.

Giriş

Yazma becerisi, öğrenme güçlüğü çeken bir öğrencinin problem yaşadığı birkaç temel beceriden biridir. Bu öğrencilerin okunaklı bir el yazısı yoktur. Öğretmeni tahtada yazılan bir yazıyı kopyalaması için sınıf içi görev verdiğinde oldukça zorlanırlar. Yazı konusunda yavaş oldukları için sınıf içerisinde de tembelle bir çocuk olarak etiketlenirler. Okunaklı bir el yazısına sahip değildirler. Sınıf arkadaşları kısa bir süre içinde öğretmenleri tarafından verilen yazma görevini tamamlarken, o henüz yazması gerekenleri tamamlayamayabilir. Kendini yetersiz ve değersiz görmeye başlayan bu öğrencilerin kendilerine olan inancını günbegün kaybettiği bu sahneler her gün defalarca yaşanmaktadır. Oysaki bütün çocuklar farklı özelliklere sahip benzersiz bir şekilde yaratılmıştır. Bu çocuklar içinde disleksi, dispraksi, disgrafi, down sendromu ve otizm gibi farklı özel eğitim gerektiren yetersizliklere sahip olan çocuklarda bulunmaktadır. 2017 Unesco İstatistik Enstitüsü verilerine göre dünyada 10 milyona yakın çocuk farklı nedenlerden dolayı yazma güçlüğü yaşamaktadır. İstatistikler çok sayıda öğrencinin yazma güçlüğü ile mücadele ettiğini buna rağmen bu çocuklar için müdahale programları, araştırma ve geliştirme çalışmaları yeteri kadar yapılmadığını göstermektedir (McCloskey ve Rapp, 2017). İlk olarak bu çocukların yaşadıkları güçlüklerin iyi analiz edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu makale öğrenme güçlüğü olan çocukların yaşadığı yazma güçlüklerine odaklanmıştır.

Öğrenmek ve öğrendiğimizi göstermek için sahip olduğumuz en güçlü araçlardan biri olan yazma; psikomotor becerileri, ortografik kodlamayı, ortografik motor entegrasyonunu, çalışma belleğini, okuma ve sözlü düşünme becerilerini içine alan kompleks bir süreçtir (Levine ve diğerleri, 1981). Yazma, diğer üç dil sistem (konuşma, dinleme ve okuma) ile yakından ilişkilidir; çünkü temelde benzer fonolojik ortografik, morfolojik, sözlü ve söz dizimsel özelliklere sahiptir (Dockrell, Lindsay, Connelly & Mackie, 2007; Graham, 2006).

Okuma ve okuduğunu anlama ile birlikte yazma becerisi, akademik başarının, sosyal yaşamın ve küresel ekonomiye katılımın temel gerekliliğinin bir göstergesidir. Bu nedenle iyi yazı yazmak sadece bir seçenek değil bir zorunluluktur. Buna rağmen çoğu öğrenci bu beceriyi kazanma sürecinde birtakım problemlerle karşılaşmaktadır. Her yıl Türkiye’de çok sayıda öğrenci, ilkokuldan mezun olmasına rağmen gerekli temel seviyelerde yazma becerisi kazanamamaktadır. Üstelik yazma ile ilgili güçlükler öğrencinin sadece akademik performansı için bir sorun değil, yaşam alanlarında da önemli sorunlar oluşturmaktadır (Graham, 2006; Quinlan, 2004).

Yetersiz ve yanlış yazım ile karakterize edilen “yazma güçlüğü” çocuğun kronolojik yaşı, zekâ düzeyi ve eğitim düzeyi açısından beklenen yazma becerilerden geri kalması olarak belirtilmektedir. Yazma güçlüğü, içerik ve motor güçlükler (disortografi) olarak ikiye ayrılmaktadır. İçeriksel yazma güçlüğü, yazının mantıksal bir anlam formuna oturtulamaması; motor yazma güçlüğü ise harf ve kelimeleri yazmak için gerekli olan motor becerilerde sorun yaşanmasıdır (Graham ve Harris, 2003).

Yazma güçlükleri çoğunlukla erken teşhis edilememekte ve yetişkinlikte de devam etmektedir. Erken teşhis edilemeyen yazma güçlüklerinin giderilmesi de giderek güçleşmektedir

(McCutchen, 2006). Çünkü yazma güçlüğü kolayca çözülebilecek bir sorun değildir ve zamanla kendiliğinden azalmaz. Yazma zorluklarının devam etmesi, öğrencinin kendine güvenini ve motivasyonunu zayıflatma ihtimali de dâhil olmak üzere bir takım olumsuz etkilere neden olmaktadır. Erken tanılama ise, yazmada başarısız olan bireylerin yaşayabilecekleri olumsuz sonuçları önleyebilir (Graham ve Harris, 2003).

Erken tanılama yazmayı öğrenme aşamalarında fark edilip müdahale edilirse öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yazma becerilerinde daha az güçlük yaşadığı bilinmektedir. Yazma öğretiminin 7 aşaması vardır. Yazma güçlüğü olan öğrencilerin bu aşamalarda zorluk yaşadığı bilinmektedir. İlk aşamada çocuk amaçsız çizim ve karalamalar yapar. İkinci aşama birinci aşamaya benzer ama farklı bir yazma eylemi içerir. Çocuk bu aşamada taklit yoluyla karalamalar yapar. Üçüncü aşamada çocuk artık etrafında yazılı bir dünya olduğunu fark eder. Harflerin anlamı hakkında gerçek bir farkındalığa sahip olmadan yazılar yazar. Dördüncü aşamada çocuk harf-ses uyumunu öğrenir ve çevresinde yazı yazanları izleyerek soldan sağa doğru yazı yazabilir. Beşinci aşamada çocuk bir önceki aşamaya göre ses harf duyarlılığını artırır. Altıncı aşamada daha stratejik ve zihinsel bir yazma yaklaşımı benimser. Kendi yazı stratejisini oluşturur. Daha önce zor gelen yazı görevlerini kolaylıkla yapabilir. Yazma yeteneği konusunda kendini değerlendirebilir. Son aşama bağımsız yazı yazma dönemidir. Çocuk dilbilgisi kurallarına uygun olarak esnek bir şekilde, kendini düzeltme stratejisini kazanmış olarak yazı yazar (Westwood, 2013). Yazma güçlüğü olan çocuk bu evrelerin birinde takılı kalabilir. Bu nedenle bir sonraki evreye geçemez. Bu çocukların beyinleri diğer öğrencilerin beyinlerinin yapacağı yazma işlemini gerçekleştirmez.

Araştırmacılar, öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yazma becerisinin gelişiminde özellikle yüksek risk taşıdıklarını vurgulamaktadırlar (Graham & Harris, 2003; Quinlan, 2004; Lam, Au, Laung ve Li-Tsang, 2011). Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler yazma sürecinin neredeyse her alanında önemli güçlük çekerler.

Örneğin yapılan araştırmalar öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin metnin üretilmesi konusunda ciddi zorluklar yaşadıklarını göstermektedir (Graham & Harris, 2003; Graham, 2006). Etkili metin oluşturma kendiliğinden ortaya çıkan fikirleri sıralamak yerine iyi planlama ve organize etmeyi gerektirir. Bu süreç yazının en önemli aşamasıdır ve uzun zaman gerektirmektedir. Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler yazmaya başlamadan önce konu ile ilgili fikir üretme ve planlama gibi önemli bir görev için bir dakikadan daha az zaman ayırmaktadır. Konu ile alakalı olduğunu düşündükleri tüm bilgileri yazıya aktarmaktadırlar. Fikirlerini eleştirel olarak değerlendirmemekte, yazma amaçları, ulaşmak istedikleri kitlenin ihtiyaçları veya talepleri gibi önemli hususları düşünmemektedirler (Graham, 2006). Ayrıca öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yazdıkları yazıların akranlarına kıyasla daha kısa, dilsel ve söz dizimsel olarak daha karmaşık olduğu bilinmektedir. Çünkü bu öğrenciler, belleklerindeki bilgileri toparlayıp kompozisyonları için düzenli bir içerik oluşturmakta sıkıntı yaşamaktadırlar. Yetenekli yazarlar, kompozisyonlarını düzenleyip gözden geçirmek için önemli zaman harcarken, öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler, yazdıkları metinleri gözden geçirmek için az zaman ayırarak neredeyse yalnızca noktalama, büyük harf kullanımı, yazım ve kelime seçimi gibi daha yüzeysel olan yazı özelliklerini değiştirmeye odaklanırlar. Bu nedenle, gözden geçirmelerinin yazı kalitesi üzerinde hissedilir bir etkisi yoktur (Graham & Harris, 2003).

Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yazımın içeriğinden ziyade, el yazısının güzelliği, metin görünümü ve mekanik gibi yüzeysel özelliklere çok odaklanırlar (Santangelo, 2014;

Graham & Harris, 2003). Ancak el-göz koordinasyonlarında sorun yaşadıkları için harfleri orantısız bir şekilde yazarlar ve satır çizgisinin dışına çıkarlar. Harf atlama, harfleri ekleme ve “d, p, b, u, n, v, g, h, y, s, z, a” harflerini ters yazma gibi hatalar yapmaktadırlar. Kompozisyonları ayrıca noktalama işaretleri, büyük küçük harf kullanımı ve dil bilgisi kurallarında hataları barındırır ve yazarken çok çabuk yorulurlar (Graham & Harris, 2003; Graham, 2006). Ayrıca öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler yazmak için akranlarına kıyasla daha az yazma isteği duyarlar (MacArthur & Graham, 1987; Lam, Au, Laung ve Li-Tsang, 2011).

Bu makalede öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yazmada yaşadıkları güçlükleri tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın; öğretmenlerin, ebeveynlerin ve diğer okul personelinin öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yaşadıkları yazma güçlüklerini anlamalarını ve analiz etmelerini kolaylaştıracağı umut edilmektedir. Böylece daha etkili eğitim olanakları elde edilerek, hedeflenen başarıya ulaşılabilir (Santangelo, 2008; Çayır ve Koçbeker, 2010).

1. Yöntem

Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yazma güçlüklerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma; betimsel tarama modelindedir. Tarama modelleri, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2006). Veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

1.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Aksaray şehrindeki ilkokullarda öğrenim gören, amaçlı örnekleme yoluyla ulaşılabilen, öğrenme güçlüğü olan öğrenciler oluşturmaktadır. Aksaray sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan Türkiye şehirlerinden biridir. Çalışma 4 farklı okuldan seçilen 70 öğrenci (40 erkek, 30 kız) ile yürütülmüştür.

Tablo 1: Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri

Değişken	Frekans	Yüzde
	<i>f</i>	%
Kız	30	42,85
Erkek	40	57,14

1.2. Veri Toplama Araçları ve Analizi

Öğrencilerin yazma güçlüklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından geliştirilen “Yazılı Anlatım Sorun Envanteri” ve “Yazma Formu” kullanılmıştır. Yazılı Anlatım Sorun Envanterinde ilgili literatür doğrultusunda yazma güçlükleri içeriksel ve mekaniksel olarak iki bölümde incelenmiştir. Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler tarafından oluşturulan metinler değerlendirilirken, bir sorunla karşılaşıldığında araştırmacılar sorunun hangi kategoride olduğunu kendi aralarında tartışarak envanterin ilgili bölümüne işlemiştir.

Yazma Formu öğrencilerin metin oluşturmalarını sağlamak amacıyla kullanılmıştır. Yazma formunda konu seçimi için iki aşamalı çalışma yapılmıştır. İlk olarak araştırmacılar tarafından üç farklı konu hazırlanmıştır. Bu konular öğrencilerin kendilerini rahatlıkla ifade edebilmeleri için seviyelerine uygun olarak belirlenmiştir. İkinci aşamada ise, belirlenen üç konu arasında uzman görüşü alınarak yazma formuna son şekli verilmiştir. Uzman görüşleri

alınarak belirlenen konu şu şekildedir: “En sevdiğiniz oyunu kurallarıyla birlikte anlatır mısınız?”

Sosyal bilimler için İstatistik Programı (SPSS, version 15) veri analizi için kullanılmıştır. Veriler toplanırken kayıtlar alınmış ve öğrencilerin performansları not edilmiştir. Elde edilen bilgiler analiz edilerek yorumlanmıştır. Tanımlayıcı veriler frekans ve yüzde dağılımları kullanılarak sunulmuştur.

2. Bulgular

Bu bölümde, öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yazma güçlüklerini belirlemek için yapılan yazma hatalarının sıklık ve yüzde değerlerine yer verilmiştir.

2.1. Öğrenme Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptıkları İçeriksel Yazma Hataları

Tablo 2: Tespit edilen içerikle ilgili yazma hataları

No	Yazma Hatası	f	%
1	Fikirlerin devamlılığının sağlanmaması	60	85,71
2	Olay-zaman uyumunun sağlanmaması	57	81,42
3	Neden-sonuç ilişkisinin kurulmaması	55	78,57
4	Metnin ana düşüncesinin açık ve anlaşılır olmaması	52	74,28
5	İçerik-konu uyumunun olmaması	41	58,57
6	İçeriğe uygun başlığın belirlenmemesi	30	42,85

Tablo 2’ye göre, incelenen metinlerde en yüksek yüzde ile görülen yazma sorunun “Fikirlerin devamlılığının sağlanmaması” (%85,71) olduğu tespit edilmiştir. Bu sorunu yine yüksek bir yüzde ile takip eden diğer sorunların da “Olay-zaman uyumunun sağlanmaması” (%81,42), “Neden-sonuç ilişkisinin kurulmaması” (%78,57) ve “Metnin ana düşüncesinin açık ve anlaşılır olmaması” (%74,28) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, en az görülen sorunların “İçerik-konu uyumunun olmaması” (%58,57) ve “İçeriğe uygun başlığın belirlenmemesi” (%42,85) olduğu tespit edilmiştir. Yapılan hatalardan da anlaşılacağı üzere öğrencilerin içeriksel olarak çok sayıda hata yaptıkları görülmektedir. Bu konuda öğrencilerin yaptıkları hata örneklerinden bazıları aşağıda sunulmuştur:

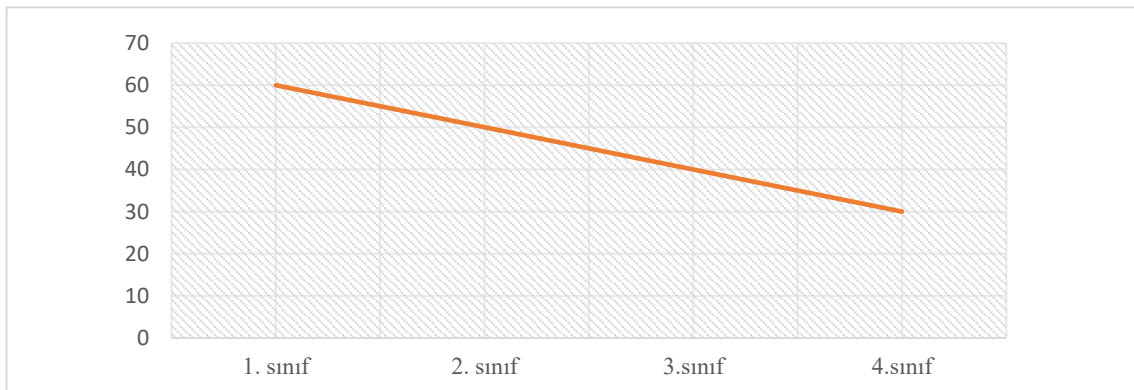
“Ben çok gülmeyi severim, ağlarım, belli olmayacak şeyleri yaparım.”

“Oyunu severim denizle çok oynarım. En sevdiğim dersim matematik benim.”

“Çok yüksekte atlarım. Annem görmeden. Kızıyor bana.”

“En sevdiğim oyun uzun atlamaca. Tolga hep mızıkçılık yapıyor. Sınıfta en güzel resmi ben yapıyorum.”

Grafik 1: İçerikle ilgili yazma hatalarının sınıf seviyelerine göre dağılımı

Yapılan hataların sınıf seviyelerine göre dağılımı Grafik 1’de gösterilmektedir. Grafiğe göre en çok hata 1. sınıftaki LD’li öğrenciler tarafından yapılmaktayken, en az hata 4. sınıftaki LD’li öğrenciler tarafından yapılmaktadır. İçerikle ilgili yapılan tüm yazma hatalarının sınıf seviyelerine göre azalmakla beraber devam ettiği görülmektedir. Öğrenciler sınıf seviyeleri yükselse de benzer hataları yapmaya devam etmektedir. Sadece yapılan hataların sıklıklarında bir azalma görülmektedir.

2.2. Öğrenme Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Yaptıkları Mekaniksel Yazma Hataları

Tablo 3: Tespit edilen mekanikle ilgili yazma hataları

No	Yazma Hatası	f	%
1	Noktalama işaretlerine dikkat edilmemesi	66	94,28
2	Sayfa düzeninin estetik görünmemesi	61	87,14
3	Okunabilirlik düzeyinin düşük olması	60	85,71
4	Yazı puntosunun uygun olmaması	58	82,85
5	Kenar boşluklarının uygun ayarlanmaması	55	78,57
6	Satır boşluklarının uygun ayarlanmaması	47	67,14
7	Metin içindeki yazı bloklarının etkili kullanılamaması	43	61,42

Tablo 3’e göre, incelenen metinlerde en yüksek yüzde ile görülen yazma sorunun “Noktalama işaretlerine dikkat edilmemesi” (%94,28) olduğu tespit edilmiştir. Bu sorunu yine yüksek bir yüzde ile takip eden diğer sorunların da “Sayfa düzeninin estetik görünmemesi” (%87,14), “Okunabilirlik düzeyinin düşük olması” (%85,71) ve “Yazı puntosunun uygun olmaması (küçük ya da büyük olması)” (%82,85) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, en az görülen sorunların “Kenar boşluklarının uygun ayarlanmaması” (%78,57), “Satır boşluklarının uygun ayarlanmaması” (%67,14) ve “Metin içindeki yazı bloklarının etkili kullanılamaması” (%61,42) olduğu belirlenmiştir. Yapılan hatalardan da anlaşılacağı üzere öğrencilerin mekaniksel olarak çok sayıda yazma hatası yaptıkları görülmektedir. Bu konuda öğrencilerin yaptıkları hata örneklerinden bazıları aşağıda sunulmuştur:

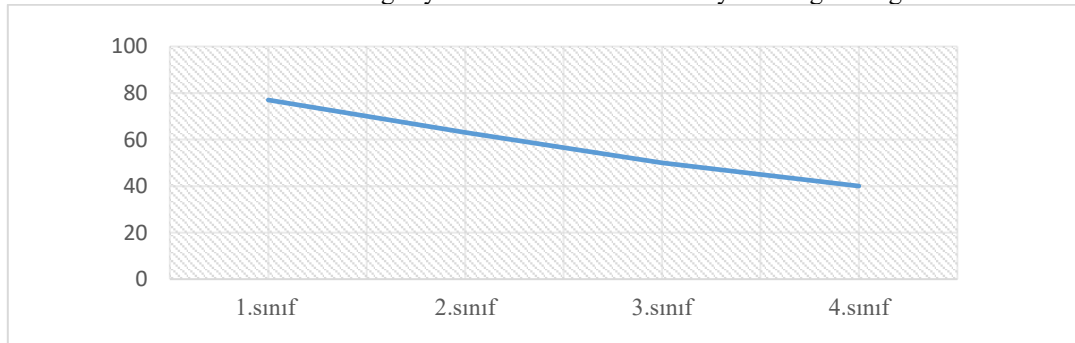
“tüm gün benim? bu yüzden çok mutluyum, hep oyunumu oynıyorum”

“anemin bize arkadaşilerimle aldığı iple ip atlacama oynamayı çok seviyoruz”

“her zaman aliyle körebe oynuyoz ama o hep kazanamıyor sonra ağlıyor annem bana kızıyor”

“oyunun sonunda bana züpris yaptılar! Ben çok mutlu oldum”

Grafik 2: Mekanikle ilgili yazma hatalarının sınıf seviyelerine göre dağılımı

Yapılan hataların sınıf seviyelerine göre dağılımı Grafik 2’de gösterilmektedir. Grafiğe göre en çok hata 1. sınıftaki öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler tarafından yapılmaktayken, en az hata 4.sınıftaki öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler tarafından yapılmaktadır. Mekanikle ilgili yapılan tüm yazma hatalarının sınıf seviyelerine göre azalmakla beraber devam ettiği görülmektedir. Öğrenciler sınıf seviyeleri yükselse de benzer hataları yapmaya devam etmektedir. Sadece yapılan hataların sıklıklarında bir azalma görülmektedir.

3. Tartışma

Çalışmada ilkökul düzeyinde öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yazma becerisi konusunda birçok sorunla karşılaştıkları belirlenmiştir. Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin ustalikle yazmak için gerekli olan kritik yetkinlikleri kazanmada zorluk yaşadıklarını gösteren çok sayıda araştırma mevcuttur (Graham ve Harris, 2003; Graham, 2006, Quinlan, 2004). Bu çalışmada da tutarlı olarak, öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin hem yazının içeriğiyle hem de mekaniğiyle ilgili çok sayıda yazma hatası yaptıkları belirlenmiştir. Yapılan analizlere göre öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin kompozisyonlarının kısa olduğu, dil bilgisi kurallarına uyulmadığı, söz dizimsel olarak karmaşık ve içerik olarak zayıf olduğu görülmüştür. Öğrenciler özellikle fikir üretme ve bu fikri anlamsal olarak devamlılığının sağlanması konusunda sorun yaşadığı görülmüştür. Diğer bir ifadeyle öğrenciler ana fikrin açıkça sunulması ve açıklanmasında güçlük yaşamaktadırlar. Graham (2006) yılında yaptığı çalışmada da benzer bir şekilde öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin ana fikir bulmakta zorlandıklarını belirtmiştir.

Öğrenciler sayfa düzeni, yazı puntosu, noktalama işaretlerini etkili kullanma ve okunabilirlik özelliklerinde sıklıkla sorun yaşamıştır. Yazının mekaniği ile ilgili olan ve yazı üretimi sürecinde karşılaşılan bu tür güçlükler düşük düzey beceriler olarak ifade edilmekte olup, psikomotor becerilerin gelişimindeki eksiklik veya bu becerideki gecikmişlikle açıklanmaktadır ve bu becerilerde otomatikleşmenin sağlanması gerektiği vurgulanmaktadır (Childress, 2011; Graham, 2009).

Araştırmacılar yazının üretimiyle ilgili mekanik becerilerde otomatikleşme sağlanmadığı sürece bireyin yazının içerik bölümüne yoğunlaşmadığını belirtmektedirler (Bui, Schumaker, Dshler, 2006; Graham, Harris & Fink,2000; Quinlan, 2004). Bu aşama Graham (1998-2009-2010) tarafından akıcı okuma becerisine benzetilmektedir. Kelime tanıma becerisinde otomatikleşemeyen bir okuyucu akıcı okumayı başaramaz. Akıcı okuyamadığı için de okuduğunu anlayamaz. Aynı şekilde mekanik becerilerde otomatiklik kazanamayan öğrenci bilişsel kaynaklarını yazacağı içerik üzerine yoğunlaştıramamaktadır.

Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler yaşadıkları bu sorunlar nedeniyle metin üretimi konusunda ciddi zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Bu zorluklar metinlerin okunabilirliğini etkileyerek içeriğin üretimini engellemekte ve öğrencilerin etkili bir kompozisyon yazmak için gerekli olan kritik süreçleri yerine getirme görevini yapmalarına engel olmaktadır (Santangelo, 2014).

Araştırma verileri öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin yaptıkları yazma hatalarının benzerlerini öğrenme güçlüğü çekmeyen akranlarının da yaptığını, öğrencilerin genelinde etkin yazı yazma becerilerini kazanmada sorun yaşandığını göstermektedir (Tiryaki ve Mengüllüoğlu, 2016; Graham, 2009). Ancak öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler normal akranlarına kıyasla yazma hatalarını çok daha sık yapmaktadırlar ve yaptıkları hataları daha uzun dönem devam ettirmektedirler.

Öğrencilerin yaptıkları yazma hatalarının sınıf seviyesi ilerledikçe sonlanmadığını, azalarak devam ettiği görülmektedir. Yazma güçlüklerinin küçük sınıflardan itibaren başlayarak üniversiteden mezun olunduktan sonra da devam ettiği araştırmacılar tarafından vurgulanmaktadır. Bunun nedeni olarak daha çok yazma eğitimine ayrılan sürenin sınırlı olması gösterilmektedir (Graham, 2006; Santangelo, 2014). Türkiye’de yazma eğitimi ilk okuma yazma dönemiyle başlamaktadır. İlerleyen sınıflarda yazma öğretimine ayrılan zaman azalmaktadır. Ayrıca araştırmacılar öğretmenlerin yazma güçlüklerine ve öğretimsel uygulamalarına yönelik bilgi düzeylerinin yetersiz olmasını da bu sorunun nedenleri arasında göstermektedir (Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım, 2014).

Genel olarak öğrenme güçlüğü olan öğrencileri konu edinen araştırmalar bu çocuklara mümkün olduğunca erken müdahale edilmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır (Çayır ve Koçbeker, 2010; Çayır ve Balcı, 2017). Özellikle ilkokulda öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere uygun verilen eğitim yapılan yazma hatalarını azaltacaktır. Ancak sınıf öğretmenlerinin öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere uygun eğitsel uygulamalarda kendilerini eksik hissediyor olmaları yapılan araştırmalarda karşılaşılan bir gerçektir (Bayar ve Üstün, 2017; Balcı, 2017; Tiryaki ve Mengüllüoğlu, 2016). Sınıf öğretmenlerine öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere yönelik uygulanacak eğitim programlarına yönelik destek eğitim hizmetlerine ihtiyacı vardır. Öğretmenler öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere verecekleri yazma eğitiminde yetkin olabilmelidir.

Bu konuda yeterli bilgiye sahip olan öğretmenin; öğrencinin okuma ve yazma ihtiyaçlarına ilişkin uygun yöntemleri uygulayacağı, zamanında müdahale ile sorunun büyümesini engelleyebileceği düşünülmektedir (Balcı, 2017). Bu çalışmada da öğrenme güçlüğü olan bireylerin yazma güçlüğü yaşadıkları ve bu güçlüklerin üstesinden gelmekte zorlandıkları, gerekli eğitim desteği sağlanmadığında sorunlarının ileriki sınıflarda da devam ettiği görülmektedir. Yapılan araştırmalar, öğrencilerin üniversitede bile yazma hataları yaptıklarını göstermektedir (Connelly, Campbell, MacLean ve Barnes, 2006; Tops, Callens, Van Cauwenberghe, Adriaens ve Brysbaert, 2013). Öğrencilerin yaşadıkları yazma güçlüklerinin giderilmesi için desteklenmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

- Alexander, P. A., Graham, S., & Harris, K. R. (1998). A perspective on strategy research: Progress and prospects. *Educational Psychology Review*, 10, 129-154.
- Ateş, S, Çetinkaya, Ç &Yıldırım, K. (2014). 3. sınıf öğretmenlerinin yazma güçlükleri hakkındaki görüşleri. *International Online Journal of Educational Sciences*, 6(2), 475-493.
- Balcı, E. (2017). Okuma güçlüğü çeken / disleksili öğrencilerin yazılı anlatım becerileri düzeylerinin belirlenmesi. *Turkish Studies*, 12(28), 91-116.
- Bui, Y. N., Schumaker, J. B., Deshler, D. D. (2006). The effects of a strategic writing program for students with and without learning disabilities in inclusive fifth grade classes. *Learning Disabilities Research & Practice*, 21, 244-260.
- Childress, A. (2011). *Understanding writing problems in young children: Contributions of cognitive skills to the development of written expression*. Unpublished Doctoral Dissertation, The University of North Carolina at Chapel Hill.

- Connelly, V., Campbell, S., MacLean, M., & Barnes, J. (2006). Contribution of lower order skills to the written composition of college students with and without dyslexia. *Developmental Neuropsychology*, 29, 175–196.
- Çayır, A. & Balcı, E. (2017). Bireyselleştirilmiş okuma programının disleksi riski olan bir ilköğretim öğrencisinin okuma becerileri üzerindeki etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(1), 455-470.
- Çayır, A. & Koçbeker E., B. (2010). Öğrenme güçlüğü çeken bir ilköğretim 3. sınıf öğrencisinin kaynaştırma sınıfındaki sosyal uyum becerilerinin incelenmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 1764-1776.
- Dockrell, J. E., Lindsay, G., Connelly, V., & Mackie, C. (2007). Constraints in the production of written text in children with specific language impairments. *Exceptional Children*, 73, 147-164.
- Graham, S. (2006b). Writing. In P. Alexander & P. Winne (Eds.), *Handbook of educational psychology* (2nd ed., pp. 457-478). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Graham, S. (2009/2010). Want to improve children's writing? Don't neglect their handwriting. *American Educator*, 20-27.
- Graham, S., & Harris, K. R. (2003). *Students with learning disabilities and the process of writing: A meta-analysis of SRSD studies*. In H. L. Swanson, K. R. Harris, & S. Graham, (Eds.), *Handbook of learning disabilities* (pp. 323-344). New York, NY: Guilford Press.
- Graham, S., Harris K. R., Mason, L., Fink-Chorzempa, B., Moran, S. & Saddler, B. (2008). How do primary grade teachers teach handwriting? A national survey. *Reading and Writing*, 21, 49-69. <http://dx.doi.org/10.1007/s11145-007-9064-z>
- Graham, S., Harris, K. R., & Fink, B. (2000). Is handwriting causally linked to learning to write? Treatment of handwriting problems in beginning writers. *Journal of Educational Psychology*, 93, 620-633. Is handwriting causally linked to learning to write? Treatment of handwriting problems in beginning writers. *Journal of Educational Psychology*, 93, 620-633.
- Lam, S.S.T., Au, R.K.C., Laung, H.W.H., & Li-Tsang, C.W.P. (2011). Chinese handwriting performance of primary school children with dyslexia. *Research in Developmental Disabilities* 32, 1745–1756. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ridd.2011.03.001>
- MacArthur, C. A., & Graham, S. (1987). Learning disabled students' composing under three methods of text production: Handwriting, word processing, and dictation. *The Journal of Special Education*, 21, 22-42.
- McCloskey M, and Rapp B. (2017). Developmental Dysgraphia: An Overview and Framework for Research. *Cognitive Neuropsychology*, 34(3-4), 65–82. <https://doi.org/10.1080/02643294.2017.1369016>.
- McCutchen, D. (2006). *Cognitive factors in the development of children's writing*. In C. A. MacArthur, S. Graham, & J. Fitzgerald (Eds.), *Handbook of writing research* (pp. 115130). New York, NY: Guilford Press.
- Medwell, J., & Wray, D. (2007). Handwriting: What do we know and what do we need to know?. *Literacy*, 41, 10-15. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-9345.2007.00453.x>
- Quinlan, T. (2004). Speech recognition technology and students with writing difficulties: Improving fluency. *Journal of Educational Psychology*, 96, 337-346. Speech

- recognition technology and students with writing difficulties: Improving fluency. *Journal of Educational Psychology*, 96, 337-346.
- Santangelo, T. (2014). Why is Writing So Difficult for Students with Learning Disabilities? A Narrative Review to Inform the Design of Effective Instruction. *Learning Disabilities: A Contemporary Journal* 12(1), 5-20.
- Tiryaki, E& Mengüllüoğlu, H. (2016). Öğretmen Adaylarının Bilgilendirici Metin Oluşturma Sürecinde Tutarlılıkla İlgili Yaşadığı Sorunlar. *International Online Journal of Educational Sciences*, 8(4), 271-285.
- Tops, W., Callens, C., Van Cauwenbergh, E., Adriaens, J., & Brysbaert, M. (2013). Beyond spelling: the writing skills of students with dyslexia in higher education. *Reading and Writing*, 26(5), 705-720.
- Westwood, Peter S. (2013). Learning and Learning Difficulties: Approaches to Teaching and Assessment. *Taylor & Francis*.

Extended Summary

This study was carried out to determine the writing difficulties of students with learning difficulties in primary school. For this purpose, firstly, students with learning disabilities who were attending primary school education in Aksaray were identified. Working towards this aim; It is hoped that it will make it easier for teachers, parents, and other school personnel to understand and analyze the writing difficulties experienced by students with learning disabilities. Thus, by obtaining more effective training opportunities, the targeted success can be achieved.

This study was conducted to determine the writing difficulties of students with learning disabilities; It is in the descriptive scanning model. Survey models are research approaches that aim to describe an existing situation as it exists (Karasar, 2006). The data were analyzed using the content analysis method. The study group of the research consists of students with learning disabilities who study in primary schools in the city of Aksaray and can be reached through purposeful sampling. Aksaray is one of the cities in Türkiye with a good socio-economic level. The study was conducted with 70 students (40 boys, 30 girls) selected from 4 different schools.

"Written Expression Problem Inventory" and "Writing Form" developed by the researchers were used to determine students' writing difficulties. In the Written Expression Problem Inventory, writing difficulties were examined in two parts, contextually and mechanically, in line with the relevant literature. While evaluating the texts created by students with learning disabilities, when a problem was encountered, the researchers discussed among themselves which category the problem was in and recorded it in the relevant section of the inventory. The Writing Form was used to enable students to create texts. A two-stage study was conducted to select the topic for the writing form. First, three different topics were prepared by the researchers. These topics have been determined according to the students' levels so that they can express themselves easily. In the second stage, the writing form was finalized by taking expert opinions on the three determined topics. The topic, determined by taking expert opinions, is as follows: "Can you tell us about your favorite game with its rules?"

Statistical Program for Social Sciences (SPSS, version 15) was used for data analysis. While collecting data, records were taken and students' performances were noted. The information obtained was analyzed and interpreted. Descriptive data are presented using frequency and percentage distributions.

According to the results of the study, it was determined that the writing problem with the highest percentage in the texts examined was "Lack of continuity of ideas" (85.71%). Other problems that follow this problem with a high percentage are "Not ensuring event-time harmony" (81.42%), "Not establishing a cause-effect relationship" (78.57%) and "The main idea of the text is not clear and understandable" (It is seen that it is 74.28%). However, it was determined that the least common problems were "Lack of content-topic compatibility" (58.57%) and "Not determining the appropriate title for the content" (42.85%). As can be seen from the mistakes made, it is seen that students make many mistakes in terms of content.

It was determined that the writing problem with the highest percentage in the examined texts was "Not paying attention to punctuation marks" (94.28%). Other problems that follow this problem with a high percentage are "The page layout does not look aesthetic" (87.14%), "The readability level is low" (85.71%) and "The font size is not appropriate (small or large). " (82.85%). However, it was determined that the least common problems were "Inadequate adjustment of margins" (78.57%), "Inadequate adjustment of line spacing" (67.14%) and "Ineffective use of text blocks within the text" (61.42%). As can be seen from the mistakes made, it is seen that students make many mechanical writing mistakes.

It is seen that the writing errors made by students do not end as the grade level progresses, but continue to decrease.

In general, research on students with learning disabilities emphasizes that these children should be intervened as early as possible. Appropriate education, especially for students with learning disabilities in primary school, will reduce writing errors. However, it is a fact encountered in the research that classroom teachers feel they are lacking in appropriate educational practices for students with learning difficulties. Classroom teachers need support education services for educational programs to be implemented for students with learning difficulties.

In this study, it is seen that individuals with learning disabilities experience writing difficulties and have difficulty overcoming these difficulties, and their problems continue in later grades when the necessary educational support is not provided. Studies show that students make writing mistakes even in college. Students need to be supported to overcome their writing difficulties.